

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89
E-mail: sekretariat@cbos.pl

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

BS/14/2009

OPINIE O DZIAŁALNOŚCI PREZYDENTA, PARLAMENTU, NBP I ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, STYCZEŃ 2009

PRZEDRUK I ROZPOWSZECZNIANIE MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

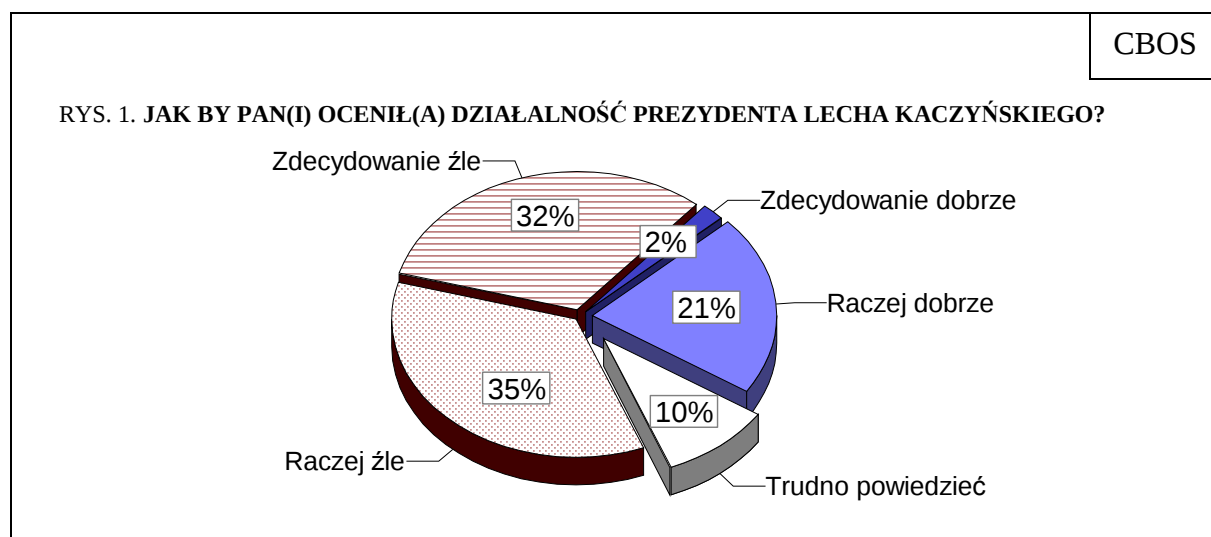

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
3 października 2008 roku

W styczniowym sondażu¹, jak co miesiąc, poddaliśmy ocenie działalność Sejmu, Senatu i urzędu prezydenta. Tym razem do listy ocenianych instytucji dodaliśmy NBP, a także – z uwagi na niedawne protesty w sprawie wprowadzenia emerytur pomostowych – największe centrale związkowe.

OCENY PREZYDENTA

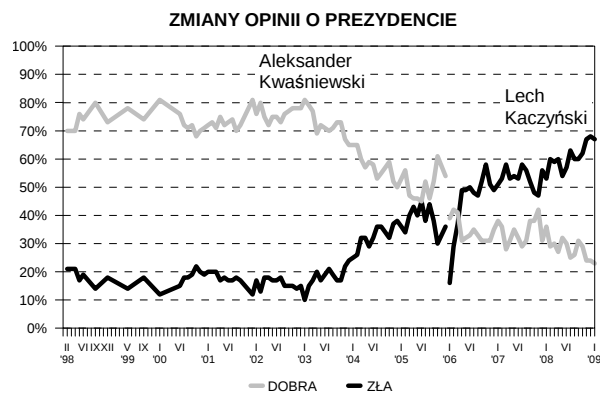
Większość społeczeństwa krytycznie ocenia prezydenta Lecha Kaczyńskiego. O jego działalności dobrze wypowiada się niespełna jedna czwarta respondentów (23%), a dwie trzecie (67%) – źle. Oceny obecnego prezydenta są najgorsze od początku jego kadencji. Warto zauważyć, że o ile opinie badanych pozytywnie oceniających działania Lecha Kaczyńskiego są zwykle umiarkowane, o tyle opinie osób nieaprobujących jego działań – niemal równie często zdecydowane, co umiarkowane. Można więc sądzić, że prezydentowi raczej trudno będzie zmienić te niekorzystne notowania.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (224) zrealizowano w dniach 9–15 stycznia 2009 roku na liczącej 1089 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Tabela 1

Oceny prezydenta	Wskazania respondentów według terminów badań																	Zmiany XII '08 – I '09	
	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I		
	2007				2008														'09
	w procentach																		
Dobra	38	38	42	31	36	29	30	27	32	30	25	26	31	29	24	24	23	–1	
Zła	52	48	47	56	53	60	59	60	54	57	63	60	60	62	67	68	67	–1	
Trudno powiedzieć	10	14	11	13	11	11	11	13	14	13	12	14	9	9	9	8	10	+2	

Opinie o działalności urzędu prezydenta związane są z wiekiem, wykształceniem i miejscem zamieszkania respondentów. Krytycyzm rośnie wraz z poziomem ich wykształcenia: najlepsze zdanie o pracy prezydenta mają osoby z wykształceniem podstawowym, najgorsze – z wyższym. Częściej znajduje on uznanie wśród mieszkańców wsi i najmniejszych miast niż w miastach średnich i dużych. Najstarsi badani nieco częściej niż osoby młode i w średnim wieku dobrze oceniają działania prezydenta.

Nieco ponad połowa elektoratu Lecha Kaczyńskiego z drugiej tury wyborów prezydenckich aprobuje jego działalność, natomiast ponad jedna trzecia jest niezadowolona. Wyborcy Donalda Tuska w zdecydowanej większości wyrażają dezaprobatę. Osoby niegłosujące w drugiej turze wyborów w 2005 roku, podobnie jak elektorat Donalda Tuska, w większości źle oceniają pracę prezydenta. Obecnie więcej respondentów przyznaje się do głosowania na Donalda Tuska niż na Lecha Kaczyńskiego, co oznacza, że część wyborców prezydenta ukrywa swój ówczesny wybór.

Tabela 2

Elektoraty w II turze wyborów prezydenckich	Oceny działalności prezydenta		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Lecha Kaczyńskiego	52	35	12
Donalda Tuska	8	87	5
Nie głosujący	16	72	12

Opinie na ten temat w elektoracie PiS są zupełnie odmienne od opinii reszty społeczeństwa. Zdecydowana większość potencjalnych wyborców PiS wystawia prezydentowi dobre oceny, natomiast sympatycy PSL, PO i SLD, a także niezamierzający głosować w ewentualnych wyborach parlamentarnych w większości oceniają go źle.

Tabela 3

Potencjalne elektoraty	Oceny działalności prezydenta		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS	76	19	5
PSL*	13	75	12
PO	11	85	4
SLD	6	90	4
Niezamierzający głosować	19	68	13

* Rozkład opinii w elektoracie PSL należy traktować ostrożnie ze względu na niewielką liczebność potencjalnych wyborców tej partii w badanej próbie

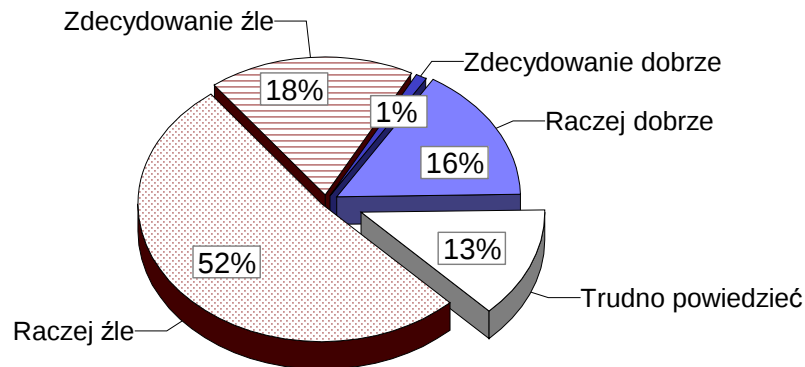
OCENY PARLAMENTU

Zdecydowana większość Polaków (70%) krytykuje pracę Sejmu, jedynie co szósty (17%) ocenia ją pozytywnie. Opinie o działalności Sejmu są najgorsze od początku kadencji.

Senat ma lepsze notowania niż Sejm: 23% ocen pozytywnych i 51% negatywnych. Opinie o Senacie są słabiej wyrobione – dwukrotnie więcej osób niż w przypadku Sejmu nie potrafi ocenić jego działalności.

CBOS

RYS. 2. JAK BY PAN(I) OCENIŁ(A) DZIAŁALNOŚĆ SEJMU?

CBOS

RYS. 3. JAK BY PAN(I) OCENIŁ(A) DZIAŁALNOŚĆ SENATU?

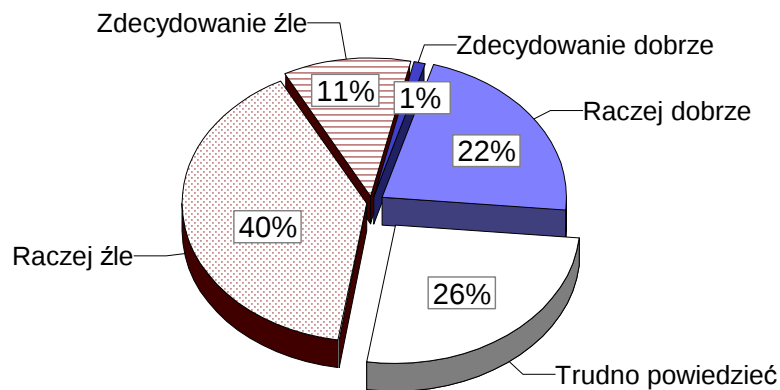
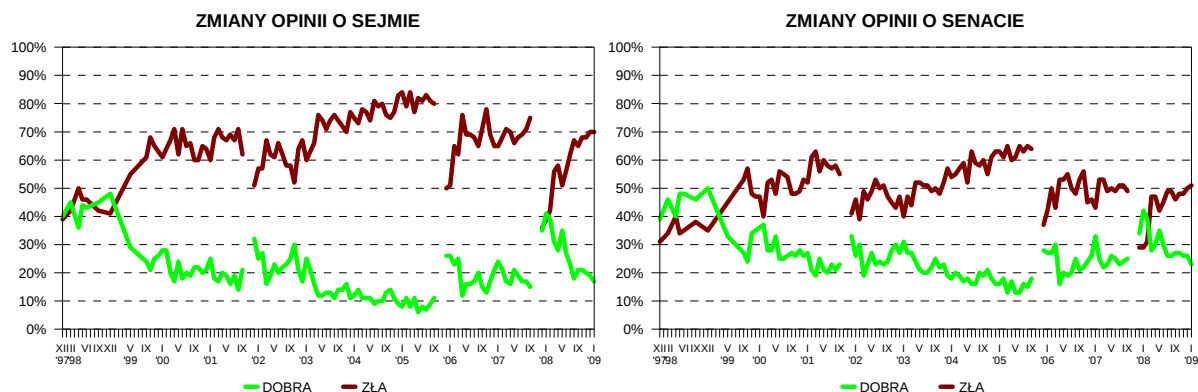

Tabela 4

Oce- niane insty- tucje	Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań															Zmiany XII '08 – I '09	
		IX*	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I		
		2007		2008														'09
		w procentach																
Sejm	dobra	15	35	41	39	31	28	35	27	23	18	21	21	20	19	17	–2	
	zła	75	36	39	42	56	58	51	56	62	67	65	68	68	70	70	0	
	Trudno powiedzieć	10	29	21	19	14	14	14	17	15	14	14	11	12	11	13	+2	
Senat	dobra	25	34	42	39	28	30	35	30	26	26	27	27	26	26	23	–3	
	zła	49	29	29	31	47	47	42	45	49	49	46	48	48	50	51	+1	
	Trudno powiedzieć	26	37	29	30	25	24	23	25	25	25	27	24	25	24	26	+2	

* We wrześniu 2007 roku oceny dotyczyły Sejmu V kadencji i Senatu VI kadencji

Potencjalni wyborcy wszystkich głównych ugrupowań politycznych – zarówno koalicyjnych, jak i opozycyjnych – w większości są krytyczni wobec działalności Sejmu, z tym że sympatycy PO częściej niż pozostałe elektoraty wyrażają opinie pozytywne. Wyborcy PO lepiej też oceniają Senat. Najczęściej mają oni dobre zdanie o tej izbie parlamentu, natomiast pozostali w większości nastawieni są negatywnie.

Tabela 5

Potencjalne elektoraty	Oceny działalności Sejmu		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PO	31	61	8
SLD	16	81	3
PSL*	17	68	15
PiS	16	74	10
Niezamierzający głosować	9	74	17

* Rozkład opinii w elektoracie PSL należy traktować ostrożnie ze względu na niewielką liczebność potencjalnych wyborców tej partii w badanej próbie

Tabela 6

Potencjalne elektoraty	Oceny działalności Senatu		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PO	41	34	25
PSL*	30	52	18
PiS	28	54	18
SLD	24	65	11
Niezamierzający głosować	13	56	31

* Rozkład opinii w elektoracie PSL należy traktować ostrożnie ze względu na niewielką liczebność potencjalnych wyborców tej partii w badanej próbie

OCENY NBP

Spółeczne opinie o Narodowym Banku Polskim są dobre. W ciągu miesiąca poprzedzającego sondaż oceny jego działalności nieco się poprawiły, powracając do poziomu z listopada ubiegłego roku. Działalność NBP aprobuje niemal połowa dorosłych Polaków (48%, od grudnia wzrost o 4 punkty), a mniej więcej co szósty (16%) wyraża opinie krytyczne.

CBOS

RYS. 4. JAK BY PAN(I) OCENIŁ(A) DZIAŁALNOŚĆ NARODOWEGO BANKU POLSKIEGO?

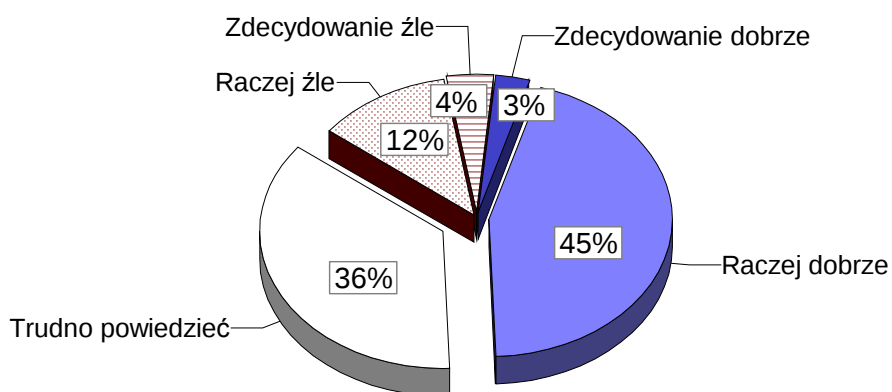
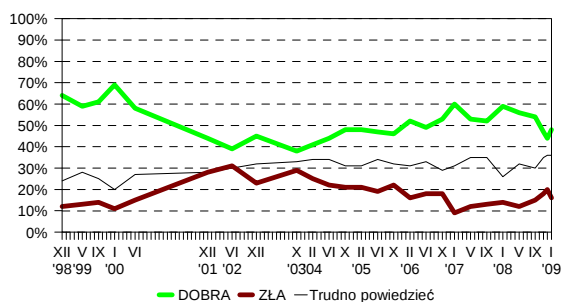

Tabela 7

Oceny Narodowego Banku Polskiego	Wskazania respondentów według terminów badań												Zmiany XII '08 – I '09
	II '06	VI '06	X '06	I '07	V '07	IX '07	I '08	V '08	IX '08	XI '08	XII '08	I '09	
	w procentach												
Dobra	52	49	53	60	53	52	59	56	54	47	44	48	+4
Zła	16	18	18	9	12	13	14	12	15	18	20	16	–4
Trudno powiedzieć	31	33	29	31	35	35	26	32	30	35	36	36	0

ZMIANY OPINII O NARODOWYM BANKU POLSKIM

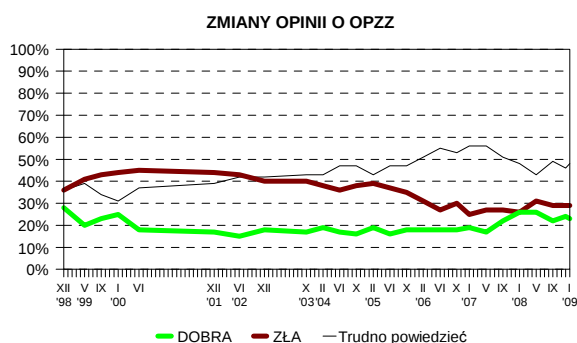
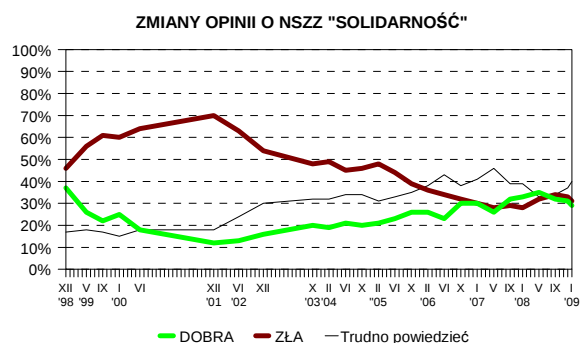

OCENY ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH

Stosunkowo stabilne są opinie o największych centralach związkowych. Ich aktywność w czasie dyskusji nad rządowym projektem ustawy o emeryturach pomostowych nie wpłynęła na notowania. NSZZ „Solidarność” uzyskuje porównywalną liczbę dobrych i złych ocen, natomiast w opiniach o OPZZ utrzymuje się niewielka przewaga dezaprobaty. Obecnie działalność „Solidarności” dobrze ocenia 29% dorosłych Polaków, a źle – 31%. Dobre zdanie o OPZZ ma 23% badanych, a źle – nieco większa grupa (29%). Wizerunek obu central związkowych jest mało wyrazisty – najwięcej respondentów nie ma wyrobionego zdania o ich działalności.

Tabela 8

Oceniane związki zawodowe	Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań												Zmiany XII 2008 – I 2009
		II '06	VI '06	X '06	I '07	V '07	IX '07	I '08	V '08	IX '08	XII '08	I '09		
		w procentach												
NSZZ „Solidarność”	dobra	26	23	30	30	26	32	33	35	32	31	29	–2	
	zła	36	34	32	30	28	29	28	32	34	33	31	–2	
	Trudno powiedzieć	38	43	38	41	46	39	39	33	34	37	40	+3	
OPZZ	dobra	18	18	18	19	17	22	26	26	22	24	23	–1	
	zła	31	27	30	25	27	27	26	31	29	29	29	0	
	Trudno powiedzieć	51	55	53	56	56	51	48	43	49	46	48	+2	

Notowania urzędu prezydenta oraz obu izb parlamentu są złe; z kilkumiesięcznej perspektywy widać, że stopniowo się pogarszają. Obecne opinie o działalności tych trzech instytucji są najgorsze od początku ich kadencji. Jeżeli chodzi o oceny prezydenta, można zauważyć silną polaryzację poglądów ze względu na preferencje polityczne respondentów: elektorat PiS jest niemal jednomyślny w wyrażaniu aprobaty, natomiast wszyscy pozostali w zdecydowanej większości nie akceptują jego działań. Tego typu podziały odgrywają mniejszą rolę w ocenach pracy parlamentu.

Opracował
Michał WENZEL

A N E K S

Tabela 1

		Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność prezydenta Lecha Kaczyńskiego?			Liczba osób
		Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		23	67	10	1086
Płeć	Mężczyźni	24	67	8	510
	Kobiety	22	68	11	576
Wiek	18-24 lata	20	71	9	160
	25-34	12	80	8	200
	35-44	20	72	8	184
	45-54	22	70	8	158
	55-64	25	63	12	196
	65 lat i więcej	37	49	13	189
Miejsce zamieszkania	Wieś	28	60	11	415
	Miasto do 20 tys.	26	60	14	146
	20-100 tys.	19	69	12	208
	101-500 tys.	20	77	3	173
Wykształcenie	501 tys. i więcej mieszk.	12	81	7	146
	Podstawowe	31	53	16	293
	Zasadnicze zawodowe	25	64	11	273
	Średnie	18	77	6	368
Grupa społ.-zaw. pracujący	Wyższe	15	79	6	153
	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	15	77	7	80
	Średni personel, technicy	10	76	14	31
	Pracownicy adm.-biurowi	8	82	9	87
Bierni zawodowo	Pracownicy usług	23	70	7	52
	Robotnicy wykwalifikowani	24	67	8	152
	Robotnicy niewykwalifik.	18	71	11	62
	Rolnicy	20	60	19	58
Pracuje w:	Pracujący na własny rach.	17	77	7	31
	Renciści	40	46	14	75
	Emeryci	31	58	11	225
	Uczniowie i studenci	20	73	7	109
Dochody na jedną osobę	Bezrobotni	21	73	5	65
	Gospodynie domowe i inni	18	72	9	60
	inst. państw., publicznej	15	70	14	143
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	19	76	4	88
Ocena własnych war. mater.	sekt. prywat. poza rolnict.	17	78	5	222
	prywatnym gosp. rolnym	14	65	21	54
	Do 500 zł	25	63	12	256
	501-750	30	61	8	192
Udział w prakt. religijnych	751-1000	27	60	13	195
	1001-1500	22	71	8	183
	Powyżej 1500 zł	11	86	3	119
	Źłe	24	64	12	234
Poglądy polityczne	Średnie	26	63	11	412
	Dobre	19	74	7	441
	Kilka razy w tygodniu	53	36	11	54
	Raz w tygodniu	26	63	10	544
Poglądy polityczne	1-2 razy w miesiącu	20	70	10	177
	Kilka razy w roku	12	79	9	202
	W ogóle nie uczestniczy	15	78	7	109
	Lewica	14	82	5	159
Poglądy polityczne	Centrum	24	69	7	356
	Prawica	30	62	8	369
	Trudno powiedzieć	14	64	22	203

Tabela 2

		Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność Sejmu ?			Liczba osób
		Dobrze %	Źle %	Trudno powiedzieć %	
Ogółem		17	70	13	1088
Płeć	Mężczyźni	19	71	10	512
	Kobiety	14	70	15	576
Wiek	18-24 lata	30	55	15	158
	25-34	19	66	15	201
	35-44	13	79	8	185
	45-54	12	78	10	158
	55-64	13	78	9	196
	65 lat i więcej	15	66	19	189
Miejsce zamieszkania	Wieś	18	68	13	415
	Miasto do 20 tys.	20	60	19	147
	20-100 tys.	14	73	13	209
	101-500 tys.	14	77	9	172
	501 tys. i więcej mieszk.	15	75	10	146
Wykształcenie	Podstawowe	16	62	22	293
	Zasadnicze zawodowe	17	72	11	274
	Średnie	15	76	9	368
	Wyższe	20	70	10	153
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	20	76	5	80
	Średni personel, technicy	30	59	11	31
	Pracownicy adm.-biurowi	11	79	10	87
	Pracownicy usług	28	52	20	52
	Robotnicy wykwalifikowani	14	74	12	152
	Robotnicy niewykwalifik.	17	65	18	62
	Rolnicy	1	87	11	58
	Pracujący na własny rach.	13	73	14	33
Bierni zawodowo	Renciści	12	76	12	76
	Emeryci	14	71	16	225
	Uczniowie i studenci	32	56	12	108
	Bezrobotni	17	73	10	65
	Gospodynie domowe i inni	16	69	15	60
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	17	70	14	143
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	22	66	12	88
	sekt. pryw. poza rolnict.	16	73	11	224
	prywatnym gosp. rolnym	6	82	13	54
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	15	71	14	257
	501-750	16	72	13	191
	751-1000	19	64	17	195
	1001-1500	19	70	11	183
	Powyżej 1500 zł	19	75	6	119
Ocena własnych war. mater.	Źle	9	76	15	233
	Średnie	15	71	15	413
	Dobre	22	67	10	442
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	9	72	20	53
	Raz w tygodniu	17	72	11	544
	1-2 razy w miesiącu	23	66	11	179
	Kilka razy w roku	12	70	19	202
	W ogóle nie uczestniczy	17	73	9	109
Poglądy polityczne	Lewica	16	75	9	159
	Centrum	19	71	10	356
	Prawica	18	73	9	370
	Trudno powiedzieć	10	62	28	203

Tabela 3

		Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność Senatu ?			Liczba osób
		Dobrze %	Źle %	Trudno powiedzieć %	
Ogółem		23	51	26	1087
Płeć	Mężczyźni	27	47	26	512
	Kobiety	19	54	27	575
Wiek	18-24 lata	30	45	25	158
	25-34	21	46	33	201
	35-44	21	58	21	185
	45-54	23	53	23	157
	55-64	25	52	22	196
	65 lat i więcej	17	50	33	189
Miejsce zamieszkania	Wieś	23	52	25	415
	Miasto do 20 tys.	25	39	36	147
	20-100 tys.	24	51	25	208
	101-500 tys.	22	57	21	172
	501 tys. i więcej mieszk.	20	50	30	146
Wykształcenie	Podstawowe	19	47	34	293
	Zasadnicze zawodowe	22	51	27	273
	Średnie	24	56	19	368
	Wyższe	27	45	28	153
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	27	47	26	80
	Średni personel, technicy	28	45	28	31
	Pracownicy adm.-biurowi	20	55	25	87
	Pracownicy usług	27	43	30	52
	Robotnicy wykwalifikowani	23	54	23	152
	Robotnicy niewykwalifik.	25	50	25	61
	Rolnicy	11	63	25	58
	Pracujący na własny rach.	25	42	33	33
Bierni zawodowo	Renciści	18	53	29	76
	Emeryci	21	50	29	225
	Uczniowie i studenci	31	44	25	108
	Bezrobotni	23	51	26	65
	Gospodynie domowe i inni	19	58	23	60
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	28	46	26	142
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	22	45	32	88
	sekt. pryw. poza rolnict.	24	53	23	224
	prywatnym gosp. rolnym	14	59	27	54
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	19	54	28	256
	501-750	22	55	23	191
	751-1000	24	47	29	195
	1001-1500	29	47	24	183
	Powyżej 1500 zł	30	42	28	119
Ocena własnych war. mater.	Źle	13	58	29	233
	Średnie	21	51	27	413
	Dobre	29	46	25	441
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	11	56	33	51
	Raz w tygodniu	23	52	25	544
	1-2 razy w miesiącu	29	52	19	179
	Kilka razy w roku	18	47	35	202
	W ogóle nie uczestniczy	23	48	29	109
Poglądy polityczne	Lewica	24	53	24	159
	Centrum	26	50	24	355
	Prawica	27	53	20	370
	Trudno powiedzieć	10	46	44	203